

НА ХУДОЖНІХ ПОЛОТНАХ — ІСТОРІЯ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

У січні 2008 року в Будинку вчених Національної Академії наук України експонувалась персональна виставка живопису Інни Пархоменко. Її автор — провідний фахівець Національного художнього музею України, член Спільки художників України, кандидат мистецтвознавства, доцент Академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Захоплення художниці — подорожі. Отож у її творах переважають пейзажі, визначні пам'ятки України і ряду країн світу — Росії, Грузії, Таджикистану, Казахстану, а також святі місця Близького Сходу.

Цього разу на виставці представлено картини, створені під час поїздок до Туреччини. На багатьох із них відображені місцевості, пов'язані з історією християнської церкви. Це — територія колишньої Каппадокії, батьківщини двох великих християнських святих IV століття — Василя Великого і Григорія Богослова. Це — Ефес, третя після Єрусалиму та Антіохії Сирійської столиця християнства. Його двічі відвідував під час місіонерських поїздок апостол Павло, й тут жив та закінчив своє земне життя апостол Іоанн Богослов. Це також Ієраполь — місто, де проповіду-

◆ Британський археолог-аматор виявив велике поховання лез сокир бронзового століття. Вартість знахідки оцінюється в 80 тисяч фунтів (більше ніж 160 тисяч доларів). Про це повідомляє газета The Telegraph.

Поховання, виявлене 60-річним Томом Пірсом на території ферми у графстві Дорсет, містить близько 500 бронзових предметів, що пролежали в землі більше трьох тисяч років. Серед них 268 уцілілих лез сокир. Археологи припускають, що сокири були закопані жителями поселення епохи бронзи, що знаходилося на цій території, як жертвоприношення богам.

Розміри лез — десять сантиметрів в довжину і п'ять завширшки. Знахідки вивчають фахівці Британського Музею, можливо, музей придбає леза. Винагороду Тому Пірсу доведеться розділити з власником ферми.

Експерти стверджують, що ця знахідка — одна з найзначніших у своєму роді через розміри поховання і стан збереження артефактів. (22.01.2008, *Лента.ru*)

◆ Німецькі шукачі скарбів нещодавно виявили поблизу німецького села Дойчнондорф дві тонни розграбованого фашистами золота, яке, на думку

дослідників, належить славнозвісній втраченій Янтарній кімнаті.

Як пише газета The Times, проведені шукачами дослідження показали, що в німецькому селі на глибині 20 метрів розташовано рукотворну печеру, в якій знаходиться золото. “За нашими припущеннями, це або золото з Янтарної кімнати, або золото, яке відкриє нам дорогу до іншого тайника”.

За словами дослідника Хауштайна, який вже давно займається пошуками Янтарної кімнати, його команда ще не дісталася до печери, на це потрібні час і спеціальна техніка. (20.02.08, *Газета.ru*)

◆ На аукціоні “eBay” виставлено на продаж найбільшу колекцію музики. Вона складається з 3 млн. аудіозаписів, 300 тис. з них — на CD.

Як повідомляє офіційний сайт “eBay”, загальна кількість треків виставленої на продаж колекції — 6 млн., період її збору охоплює п'ять поколінь.

Реальна вартість колекції перевищує \$50 млн, повідомляє Ліга.

При цьому її хазяїн, Томас Едісон, вважає, що плід його старань повинен

належати музеєві або бібліотеці музики. Він сподівається, що колекцію придбає філантроп, який і пожертвує її суспільству.

Колекція займає площу 16 000 квадратних футів і зберігається в умовах клімат-контролю. Усі її компоненти враховані і розбиті за стилями і алфавітом. Частина альбомів на вінілі продубльовано записами на CD-носіях.

Ця колекція є найбільшою з відомих у світі. Едісон збирав її впродовж 50 років. Близько половини записів жодного разу не включалися, деякі викупувалися на аукціонах у інших меломанів. (21.02.2008, "Українська правда")

♦ Науковий співробітник Тернопільського краєзнавчого музею Віра Стецько виявила нові роботи скульптора Іоанна Григорія Пінзеля.

2007-й на Галичині проголосили Роком Пінзеля. Жителі Бучацького району Тернопільської області, де у XVIII ст. жив і творив майстер, приносили врятовані у 50-60-х роках минулого сторіччя фрагменти його знищених скульптур. Віра Стецько дослідила сотні робіт і знайшла чотири фрагменти голів — чеського святого Яна Непомука і трьох ангелів із підніжжя Преподобного та Богородиці.

Кам'яні Ян Непомук і Богородиця стояли при в'їзді до райцентру Бучач і вважалися втраченими, бо за радянських часів їх скинули до річки Стрипи як релігійні святині.

1751 року Іоанн Григорій Пінзель разом із архітектором Бернардом Меретіном побудували на центральній площі Бучача одну з головних пам'яток рококо — Ратушу. Вона належить до найкращих європейських зразків архітектури XVIII ст. Будівлю прикрашали 16 статуй. Після пожежі 1865 року вціліли лише шість. Загалом на Тернопільщині збереглося 16 творів майстра. (29.02.2008, <http://gpi.ua>)

♦ Уряд автономного регіону Тибету готовий розпочати новий етап опису культурних реліквій, повідомляє видання Xinhua. Дві команди фахівців працюватимуть в семи містах Тибету, де опишуть нещодавно виявлені знахідки, а також архітектурні пам'ятки.

Ця робота проходитиме в рамках національного перепису культурних

історичних реліквій Тибету. Всього програма перепису включає три етапи. Перший було розпочато в липні минулого року, другий почнеться найближчим часом, а старт третього запланований на найближчі п'ять років.

Всього в Тибеті налічується 2335 областей, багатих на культурні реліквії, 35 з яких перебувають під національною охороною, а 112 охороняються силами регіону Тибету. Палац Потала у Лхасі. Фото АФР. (29.02.2008, <http://www.lenta.ru>)

♦ Сім будівель між Червоною і Мажежною площами, зокрема колишня Міська дума, складуть новий Музейний квартал Державного історичного музею (ДІМ), розповів директор ДІМ'у Олександр Шкурко, представляючи концепцію розвитку музею на колегії Роскультури.

Згідно концепції, три внутрішні двори буде об'єднано скляними перекриттями. Таким чином, між Міською Думою і будівлею Губернського управління з'явиться павільйон з природним освітленням. Планується, що в ньому розміститься постійна експозиція з історії ХХ століття або відновлена експозиція Музею війни 1812 року, задуманою до 100-річного ювілею перемоги над Наполеоном.

У двох інших атріумах проходять тимчасові виставки і театральні вистави. Крім того, з боку Нікольської вулиці з'явиться зона з магазинами і кафе.

У результаті площі музею збільшаться з 20 до 40 тисяч квадратних метрів, з яких близько 10 тисяч квадратних метрів займуть фондохранилища.

У даний час здійснюється перший з трьох етапів програми розвитку Музейного кварталу — капітальний ремонт і реставрація з пристосуванням будівлі Міської думи. За словами Шкурка, ця частина буде завершена в 2009–2010 роках за умови збільшення фінансування проекту.

Загальна вартість робіт, за попередніми розрахунками, враховуючи передачу ДІМ'у корпусів в Ізмайлово, складає 9,6 мільярдів рублів.

Передбачається, що роботи з реконструкції та будівництва Музейного кварталу будуть здійснені до 2015–2017 рр. (08.03.2008, <http://www.rian.ru>)

♦ Вінниці повернуть один із її символів. Своїм рішенням

обласна влада погодила передачу у власність міста водонапірної вежі, яка з 1985 року рахувалася за Вінницьким обласним краєзнавчим музеєм. Аналогічне рішення ухвалила і сесія міської ради, проте остаточно говорити про те, що ця пам'ятка архітектури та історії стане міською власністю, за словами начальника управління комунального майна міської ради Ігоря Шутака, можна буде після підписання обома сторонами акта прийому-передачі об'єкта.

Тим часом, незважаючи на те, що не всі формальності в даному питанні вирішені, Вінниця має певні плани з приводу майбутнього використання вежі. Сьогодні в ній розташований музей пам'яті воїнів, які загинули під час бойових дій в Афганістані, та нотаріальна контора. Проте чи займатиме вона надалі приміщення у символі обласного центру — під питанням.

Окрім проведення реконструкції будівлі, яка має завершитися до 2010 року, міська рада розглядає і варіанти з приводу того, що саме буде у вежі.

— Є певні ідеї, які поки що залишаються ідеями, але я думаю, що одна із них має цілковите право на життя, — зазначає мер міста Володимир Гройсман. — Я думаю, що місту потрібно повернути щось схоже на ті довідкові бюро, які існували при Союзі. І для цих цілей якнайкраще підходить вежа, яку всі знають.

Довідка: Вежа, побудована за проектом архітектора Григорія Артинова на початку ХХ століття, забезпечувала подачу води в місто. У часи Великої Вітчизняної війни водонапірна вежа служила пунктом спостереження за ходом військових дій на околицях Вінниці. Із 1993 року в ній розташовується музей пам'яті воїнів, які загинули під час бойових дій в Афганістані. (09.03.2008, <http://20minut.ua>)

♦ Львівська галерея мистецтв у березні привезла до Києва на виставку "Великий скульптурний салон" 16 робіт скульптора ХVIII ст. Іоанна Пінзеля. Майстра називають "галицьким Мікеланджело". Привезені скульптури оцінюють у 159 млн євро.

— Нещодавно нам запропонували виставити ці скульптури у паризькому Луврі. Запрошували і до Вашингтона, але туди дуже важко доставити роботи. Не хочеться ризикувати, — розповідає 82-річний Борис Возницький,

який уже 46 років очолює Львівську галерею.

Роботи Пінзеля Борис Возницький збирає із 1962 року. Вони були розкидані по Львівській, Івано-Франківській і Тернопільській областях.

— У 1960-х я почав розшукувати скульптури в занедбаних храмах. Тоді радянська влада лише на Львівщині закрила 1800 церков. Їх перетворили на склади для різного непотребу. Аби врятувати храми, ми робили там музеї атеїзму. Влада це не забороняла. Цінні скульптури, картини, ікони валялися в кущах, підвалах, на смітниках. Ми їздили селами і за день збирали по дві-три, а інколи і чотири машини скульптур. Тоді і знайшли перші роботи Пінзеля та сотні творів інших митців, які творили у його стилі. У ХVIII столітті усі намагалися наслідувати Пінзеля.

Люди в селах перефарбовували дерев'яні скульптури — не знали, наскільки цінні ці роботи. (11.03.2008, "Газета по-українськи".)

♦ Впродовж шести місяців у селі Вовенарг на півдні Франції буде відкрито для відвідувачів замок, де поховано іспанського художника Пабло Пікассо. Він помер 35 років тому, але дотепер до замку нікого не пускали.

Там Пікассо написав портрети дружини Жаклін та варіації на тему робіт Едуарда Мане, зокрема "Сніданок на траві". У Вовенарзі живописець рятувався від туристів, які надокучали йому в Каннах. Особливе значення для Пікассо мало те, що замок побудовано на схилах гори святої Вікторії, яку понад 30 разів зобразив на своїх полотнах імпресіоніст Поль Сезанн.

Відкриє замок "Вовенарг" Кетрін Х'ютін — донька останньої дружини художника Жаклін Ріг. Відвідувачі зможуть побачити скульптуру "Жінка з вазою", зроблену 1933 року.

— Замкова студія Пікассо залишилася незмінною, — запевняє Кетрін. — Пензлі, фарби і натюрморти стоять на своїх місцях. (11.03.2008, "Газета по-українськи", <http://gpi.ua>)

♦ Дороговкази масових поховань жертв Голодомору 1932–1933 років встановлено на автошляхах Херсонщини. Про це повідомили в упорядкованні у справах

преси та інформації Херсонської облдержадміністрації.

Дороговкази встановлено “Облавтодором” на 32-му км автодороги Р-47 Херсон – Нова Каховка – Генічеськ, де за 700 м праворуч та за 800 ліворуч знайдено масові поховання жертв Голодомору. Подібний знак на місці масового поховання є також у с.Нововоскресенці Горностаївського району, на 21-му км автодороги Т04-03 та за 500 м праворуч дороги Мар’янське – Берислав.

Загалом на Херсонщині зібрано інформацію про 5 масових поховань, але їхні точні місця виявлено лише по трьох з них, повідомляє УНІАН. (11.03.2008, “Газета по-українськи”, <http://gpu.ua>)

♦ У музикознавчому світі Лондона сталася справжня сенсація, яка коштує мільйони. Експерти-мистецтвознавці визнали один із портретів, що належить до однієї з приватних колекцій, зображенням геніального Моцарта.

Зображення, яке досі фігурувало під назвою “Чоловік у червоному пальто”, визнали одним із найважливіших портретів композитора, які знаходили, починаючи від 1791 року. Картину, розміри якої 35 на 48 сантиметрів, на думку експертів, “без жодних сумнівів”, намалював 1783 року тодішній придворний віденський живописець Йозеф Гікель (1736–1807).

Це один із чотирьох найвідоміших автентичних портретів Моцарта віденського періоду. Композитора зображено у профіль. Його одяг відповідає описові, знайденому в одному з листів батька Моцарта, датованому 28.09.1782. Ймовірно, портрет став подякою живописця композиторові за створення серенади KV375.

Картина належала до колекції сім’ї Йогана Лоренца Гагенауерса, який був близьким другом Моцарта в Зальцбурзі. Один американський колекціонер придбав картину 2005 року, не усвідомлюючи її мистецької вартості.

Крім того, за твердженням британського дослідника Кліффа Ейзена, знайдено також портрет, де композитора зображено у восьмирічному віці разом із сестрою Наннерль. Діти вдягнені в елегантне англійське вбрання. З

листів їхнього батька Леопольда відомо, що костюми куплено дітям у Лондоні, де вони давали концерти. (18.03.2008, “Львівська газета”, <http://www.gazeta.lviv.ua>)

♦ Понад чотириста самоварів зібрав полтавець Ігор Гринь. Серед них є й такі, що, на думку колекціонера, залишилися в єдиному екземплярі. Багатьом експонатам по 200-300 років. Від сучасних самоварів вони суттєво відрізняються зовнішнім виглядом та розмірами.

Збирати й реставрувати самовари Ігор Гринь почав ще 10 років тому. Найдавнішому — приблизно триста років. Самоварами заставлені майстерня, гараж, і квартира. У пошуках нових чоловік об’їхав майже всю Україну. Каже, навіть шматок деталі від старого самовара для нього може стати безцінним.

У дев’ятнадцятому столітті чаювання було культом не лише в Росії, а й в Україні, запевняє колекціонер. Самовари виготовляли майже на сотні заводів, кожен із яких мав кілька десятків зразків своїх виробів. До наших днів в Україні збереглося не більше кількох тисяч. Свою приватну колекцію Ігор Гринь вважає найбільшою на території колишнього СРСР і сподівається, що вона потрапить до Книги рекордів Гіннеса. (19.03.2008, <http://stb.ua>)

♦ Паризьке архітектурне бюро Sereno, що виграло відкритий конкурс на редизайн входів і громадських зон Ейфелевої вежі, пропонує до 120-річчя символу Парижа значно розширити оглядовий майданчик і радикально змінити таким чином зовнішній вигляд висотки. Про це повідомляє “Core77 Design Blog”.

Верхній поверх збільшить площу оглядового майданчика з 280 до 580 квадратних метрів. Майданчик буде “прикручений” до башти за допомогою високотехнологічних кевларових конструкцій без жодного втручання в існуючу основну конструкцію. Верхівка складатиметься з двох плит, приєднаних до платформи третього поверху таким же способом, як і верхній рівень, що використовувався Густавом Ейфелем як апартаменти.

Розширення майданчика необхідне через наплив відвідувачів, які змушені вистоювати в

чергах до ліфта від 35 хвилин до години з гаком, щоб піднятися на вершину башти. Майданчики кожного поверху зменшуються через геометрію башти.

Проект редизайну Ейфелевої вежі бюро Serero з сайту serero.com. (22.03.2008, <http://realty.lenta.ru>)

◆ Недалеко від станції метро “Дорогожичи” з’явилася невелика дерев’яна церква УПЦ. Вона побудована на місці, де в повоєнні роки було виявлено велику кількість решток розстріляних в’язнів Сирецького концтабору. Там же було знайдено футбольну бутсу, що стало підставою говорити про розстріл тут і футболістів, учасників “Матчу смерті”.

Територія навколо храму святителя Петра (Могили), митрополита Київського, ще упорядковується, але служби тут вже проходять. Дорогу до пам’ятного знаку і церкви знайти не просто — це двір будинку 10-а по вул. Академіка Щусева (прохід з Бакинського провулку). (25.03.2008, <http://kiyany.obozrevatel.com>)

◆ В центрі української столиці, на перетині Десятинного провулка і Пейзажної алеї, відкрився пам’ятник “Дерибану Києва” на знак протесту проти спірних забудов міста.

Громадська ініціатива “Збережемо старий Київ” урочисто відкрила пам’ятник, виготовлений із гіпсу і покритий золотою фарбою. Він являє собою коровай із зображеннями стародавнього Києва. З короваю стирчать 5 рук з вилками. Пам’ятник встановили на п’єдестал у вигляді зрізаного деревного стовбура.

Навколо місця проведення акції було розташовано транспаранти з критикою рішень керівництва Києва щодо ряду будівельних об’єктів. (29.03.2008, korrespondent.net/kyiv)

◆ Британські вчені з’ясували, що напис на стародавній глиняній табличці, над розшифровку якої билися 150 років, є свідченням людини, що стала свідком падіння астероїда, яке, як припускається, стало причиною руйнування біблейських міст Содому і Гоморри, пише The Times.

Табличку було знайдено Генрі Лейардом в середині XIX століття в руїнах бібліотеки царського палацу в Ніневії. Учені вважають її копією записок шумерського астронома, який спостерігав за нічним небом, що була виконана близько 700 року до н.е. Він описує астероїд як “білу кам’яну ку-

лю, що наближається”, і яка “стрімко промайнула” небозводом.

Дослідники, яким вдалося розшифрувати клинопис з Планісферної таблички, вважають, що описаний на ній астероїд мав більш ніж півмилю (більше 800 метрів) у поперечнику. За допомогою комп’ютерів було відновлено вигляд зоряного неба, що існував декілька тисяч років тому, і ученим вдалося прив’язати спостереження астронома до останнього передсвітанкового годинника 29 червня 3123 року до н.е.

Збереглося близько половини нанесених на табличку значків, і половина уцілілого тексту оповідає про астероїд. Решта записів фіксує розташування хмар і сузір’їв. За останніх 150 років дослідники зробили п’ять невдалих спроб перекласти табличку. (31.03.2008, “Подобиці” (за матеріалами NEWSru, The Times))

◆ Американські археологи з університету Арізони виявили в Перу найдавнішу в історії Південної Америки золоту прикрасу.

Намісто, знайдене на місці поховання біля озера Тітікака на півдні Перу, було виготовлене майже чотири тисячі років тому. Ювелірна прикраса складається з кулястих і циліндричних золотих деталей і зеленого напівкоштовного каміння.

На думку вчених, власник намиста, можливо, і не був вождем племені, проте золота прикраса свідчила про його багатство і соціальну перевагу над одноплемінниками. (Раніше вважалося, що в той час жителі Південної Америки ще не сприймали золото як дорогоцінний метал).

При цьому вчені з Університету Арізони відзначають, що намисто, ймовірно, не було виготовлене на півдні Перу, де його знайшли. У цьому регіоні не було золотих родовищ, отже, власник намиста купив або готовий ювелірний виріб, або дорогоцінний метал. (01.04.2008, <http://rus.newsru.ua>)

◆ Постійна комісія Тернопільської облради з питань духовності, культури, свободи слова та інформації рекомендує вважати організацію відзначення у 2008 році в Тернопільській області

160-річчя від часу скасування панщини в Галичині однією з найважливіших справ у громадсько-політичному житті Тернопільщини (панщину на Галичині скасували у 1848 році), — повідомили 3 квітня у прес-службі Тернопільської обласної ради. Тернополяни мають намір звернутися до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів з клопотанням про необхідність прийняття на загальнодержавному рівні рішення про організацію відзначення 160-річчя від часу скасування панщини в Галичині, а також звернуться до Львівської та Івано-Франківської обласних рад щодо спільного вшанування цієї дати.

В області відновлять та впорядкують пам'ятні знаки на честь скасування панщини, проведуть їх повний реєстр і готуватимуть до видання каталог.

Довідка ЗІКу. 15 травня 1848 року — день проголошення Патенту-указу цесаря Австро-Угорської імперії Фердинанда I “Про знесення всякої роботизни й інших підданих повинностей у Галичині та Володимирщині.” (3.04.2008, “Західна інформаційна корпорация”, <http://www.zik.com.ua>)

♦ Два британські фонди і група приватних осіб змогли зібрати 465 тисяч фунтів стерлінгів (930 тисяч доларів) на викуп надзвичайно рідкісної богослужбової книги, надрукованої у 1487 році англійським першодрукарем Уільямом Кекстоном. Ця книга існує в єдиному екземплярі, повідомляє лондонська газета The Times. Від другого відомого екземпляра уцілило три листи, що зберігаються нині в бібліотеці Дармського університету.

Книга Кекстона відома як “Sarum Missal” (“Сарумський міссал”). Сарум — римська назва міста Солсбері, міссал — збірки текстів для католицької меси. Сарумський міссал використовувався в англійській літургійній практиці до останньої третини XVI століття.

Унікальний том викуплений на кошти The National Trust (фонд охорони природних і історичних пам'яток), The Art Fund (фонд підтримки культурних ініціатив) і британських жертводавців у сім'ї Лий (Legh), власників маєтку Лайм-парк у графстві Чешир. 3 березня 2009 року Сарумський міссал буде виставлено в замку Лайм-парку

на загальний огляд, повідомляє The Telegraph. (07.04.2008, <http://www.lenta.ru>)

♦ У Великобританії почалася реставрація старої будівлі лондонського Тауера, так званого Білого Тауера, — кріпосного чотирикутного донжона, зведеного ще Вільгельмом Завойовником в XI столітті, пише The Telegraph.

Реставраційні роботи продовжаться три роки, їхня вартість оцінюється у два мільйони фунтів стерлінгів (чотири мільйони доларів). Першою буде відреставровано східну стіну, потім західну і північну стіни. На час робіт реставраційні рштування будуть завішені великими полотнами із зображенням сцен з 950-річної історії Білого Тауера.

Повідомляється, що хоча туристи протягом трьох років не зможуть милуватися однією із найвідоміших лондонських визначних пам'яток, вони зможуть безперешкодно потрапити всередину донжона, де розташовується музей середньовічної зброї.

За даними The Telegraph, щорічно Тауер відвідують близько двох мільйонів туристів. Реставраційні роботи спонсоруються інвестиційною компанією Man Group, яка була заснована ще в 1783 році. Її штаб-квартира розташовувалася напроти фортеці. (11.04.2008, <http://www.lenta.ru>)

♦ Німецькі фахівці відшукали невідомий раніше твір Баха для органа, який належить до раннього періоду творчості композитора.

За словами Штефана Блата, одного з фахівців, що відшукали партитуру, твір під назвою Wo Gott der Herr nicht bei uns haelt було виявлено на одному з аукціонів групою вчених з університету Мартіна Лютера в Галле (Martin-Luther University in Halle). Блат поточив, що нотна партитура належала композиторів XIX століття з Лейпцига Вільгельму Русту і мала бути виставлена на продаж разом зі всією колекцією музиканта.

Експерти з Архіву Баха в Лейпцигу, проаналізувавши знайдений твір, дійшли висновку, що він написаний Йоганном Себастьяном Бахом в 1705–1710 роках. Вони також виявили, що знайдені ноти є повною версією вже відомого музичного фрагмента, створення якого приписувалося Баху, але фахівці не мали впевненості щодо цього. Портрет Баха художника Еліаса Хаусманна. (16.04.2008, / Lenta.ru).

♦ Як стверджує голова благодійного фонду “Гелон” (по збереженню пам’яток давньої історії та культури) Володимир Бідуха, на Полтавщині знищили 100 га заповідних земель “Більського городища”

Він розповів “Новинам Полтавщини”, що у Котелевському районі задля забезпечення діяльності нафтогазових свердловин цілеспрямовано знищується заповідна зона “Більського городища” — унікальної пам’ятки археології — найбільшого городища Європи доби раннього залізного віку (внесеного ЮНЕСКО до Списку всесвітньої культурної спадщини). “Знищується до 20 га на рік, особливо останні 3–4 роки”, — зазначив Бідуха.

На догоду бізнесовим інтересам вже знищене Велике Більське озеро, а це 16 гектарів водяної поверхні. За словами Бідухи, під кожен свердловину “зачищається” до 4 гектарів землі. Мають місце порушення законодавства, коли місцеві органи влади видають дозволи на буріння свердловин у заповідних місцях.

Загалом, площа Більського городища складає понад 8 тис.га і займає території Котелевського, частину Зіньківського району на Полтавщині та частину Ахтирського району Сумщини. (18.04.2008, <http://www.regionnews.poltava.ua>)

♦ Президент Російської академії мистецтв Зураб Церетелі має намір встановити на Соловках стометрову фігуру Христа на згадку про жертви політичних репресій.

Проте керівництво Соловецького музею-заповідника не підтримало ідею Церетелі, повідомляє “Інтерфакс”. За словами заступника директора Соловецького музею Сергія Рубцова, подібна скульптура може зруйнувати природний ландшафт островів, тому проект, запропонований Церетелі, взагалі не розглядається. Рубцов додав, що в ЮНЕСКО, під захистом якої знаходиться музей, теж навряд чи схвалить ідею встановлення монументу.

Цю думку підтримав і відділ історико-просвітницького і правозахисного суспільства “Меморіал” Арсенія Рогинського: “гігантomanія”, властива творчості Церетелі, не відповідає такому місцю, як Соловки. (18.04.2008, <http://www.lenta.ru>)

♦ Поляки разом з українцями рятуватимуть старовинні цвинтарі у Рівненській області. Відповідно до польсько-українського проекту “Цвинтарі без кордонів” українські та польські волонтери вирушать в експедицію на північ українського Полісся — Дубровицький та Зарічненський райони. Мета такої акції — збереження старовинних надгробків як цінних творів мистецтва.

Спільний проект було започатковано минулого року. Тоді українці разом з поляками розчищали цвинтарі у Люблінському воєводстві. Як стверджує один із ініціаторів проекту Кшиштоф Горчіца, на території Польщі існує чимало занедбаних православних могил. (18.04.2008, “Західна інформаційна корпорація”, <http://www.zik.com.ua>)

♦ У селі Сестринівка Козятинського району Вінницької області закладено парк імені першого президента Української Народної Республіки Михайла Грушевського.

Як повідомили УНІАН у прес-службі Вінницької ОДА, парк закладено на території садиби, де проживав дід першого президента УНР. У парку на площі 3 га буде висаджено 1,5 тис. дерев, в тому числі кілька сортів дуба, липа, калина, бузок, сосна, туя, самшит, платан, клен, береза, ялівець.

Як повідомляв УНІАН, в 2006 році у цьому селі відкрито музей першого президента УНР (1917–1918 роки) Михайла Грушевського. Музей Михайла Грушевського в селі Сестринівка занесений до переліку історико-культурних пам’яток України і перебуває під охороною держави. (19.04.2008, culture.unian.net)

♦ У Луганську реставруватимуться два англійські танки “Марк-5” часів першої світової війни, встановлені біля обласного краєзнавчого музею. Про це заявив голова товариства “Друзі Лінкольн-танка” Роберт Томас Скотт, що прибув до Луганська вже вдруге, — пише “Острів”. Танки біля краєзнавчого музею Луганська виявилися унікальними — в Англії таких машин немає!

У плани англійця входить обговорити технічну реставрацію двох бойових машин, що знаходяться у розпорядженні міста.

“В ході візиту Роберта Скотта до України заплановані зустрічі з керівництвом міста і заступником го-

лови Луганської облдержадміністрації, а також з особами, зацікавленими в проведенні реставраційних робіт і їх спонсоруванні, зокрема — з Донецької області”, розповів заступник голови Луганського міського товариства охорони пам'яток, інженер-проектувальник реставрації танків Петро Шевченко.

Преклоніння британців перед унікальними бойовими машинами, що були створені в їх країні, примушує таких ентузіастів, як Роберт Скотт, шукати бойові машини, що збереглися, по всьому світові, навіть у пустелях Африки. Він з'ясував, що на території колишнього СРСР збереглися 5 танків “МК-5”, саме тієї конфігурації, якої вже немає у самої країни-виробника. Три бойові машини він знайшов в Україні: одну в Харкові, і дві — в Луганську. (24.04.2008, “Музеї України”, <http://prostir.museum>)

♦ У Харкові під егідою Фонду “Архітектор” відкрилася виставка “Майже загублений Харків”. Виставка об'єднала роботи харківських фотохудожників, присвячених архітектурній спадщині міста і країни.

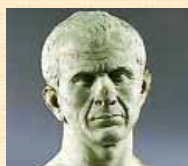
Мета виставки — привернути увагу до проблеми збереження не лише пам'яток архітектури, але й старовинних будівель і місць, які знають і шанують жителі України. Організатором заходу виступив Фонд “Архітектор”.

Після оголошення про початок відбору робіт для виставки організатори отримали понад 300 фотографій від людей, небайдужих до Харкова та його зовнішнього вигляду. Для експонування було відібрано близько 50 робіт 15-ти авторів.

“Ми відібрали ті роботи, які закликають до дії. Якщо фотографія викликала бажання щось змінити, ми її залишали для експозиції. Результат ви можете бачити самі”, — говорить президент фонду Анатолій Денисенко. (25.04.2008, “Подобиці”)

♦ Уночі 3 травня 2008 року велику дзвіницю Свято-Успенського собору Києво-Печерської Лаври стало видно з усіх куточків столиці. Напередодні було включено художнє підсвічування майже 100-метрової візитної картки Києва — дзвіниці, збудованої на початку 18 століття.

Велику дзвіницю Києво-Печерської Лаври

порівнюють із Пізанською вежею, адже київська святиня теж нахилена набік. Щоправда, лише на 65 сантиметрів, тож неозброєним оком цього не видно. За певні 300 років 100-метрову красуню неодноразово реставрували. Але після 1990-го року її не освітлювали — у міській владі не вистачало на це грошей. Нині ж у рамках програми “Яскраве місто” тут встановили 24 прожектори, сучасні енергозберігаючі натрієві лампи, що дають удвічі яскравіше освітлення.

У найближчих планах міської влади — художньо освітити дніпровські мости і ще 50 київських пам'яток, серед яких храм на Аскольдовій могилі, Андріївська церква, хрест на пам'ятнику Святому Володимирі. Церква ці плани підтримує. (05.05.2008, ICTV, <http://ictv.ua>)

♦ 9-річний шведський хлопчик і його батько виявили скарб XIII століття на місці битви під Лунді, що відбулася в 1676 році між шведами й датчанами. Предметом інтересу були гарматні ядра й кулі, однак замість цього були знайдені 4,6 тисяч срібних монет. Пізніше археологи виявили тут за допомогою металодетекторів ще кілька тисяч. Таким чином загальна кількість монет склала 7 тисяч.

На думку експертів, тільки вартість срібла в монетах перевищує 265 тисяч доларів. (05.05.2008, “Освітній портал”, <http://www.osvita.org.ua>)

♦ Президент України Віктор Ющенко надав статус національних музеям історії Великої Вітчизняної війни. Про це він сказав під час виступу на урочистих заходах з нагоди 63-ї річниці Перемоги у меморіальному комплексі “Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років”.

Зокрема, за словами Президента, йдеться про Музей — державний меморіал “Букринський плацдарм” (Київська область), державний історико-культурний заповідник у місті Корсунь-Шевченківський, до складу якого входить музей Корсунь-Шевченківської битви (Черкаська область), музей героїчної оборони та визволення Севастополя, до складу якого входить діорама “Штурм Сапун-Гори 7 травня 1944 року” (м. Севастополь).

Також статус національного Президент надав меморіальному комплексу “Висота маршала Конєва” (Харківська область). (10.05.2008, УНІАН, <http://www.unian.net>)

♦ З 15 травня учні шкіл Києва мають можливість безкоштовно відвідати 13 музеїв. Для цього необхідно отримати комплект з 13 листівок, розмалювати і показати своє дитяче бачення представлених експонатів. В акції беруть участь музей-аптека, “Київ в мініатюрі”, музей води, хлібу, іграшки та друкарства. Акція триватиме до 1 жовтня.

“Це — залучення дітей до відвідування музеїв. Діти зможуть отримати комплект листівок, які вони мають розмалювати або доповнити. І потім відвідати музей. А також є таке завдання для дітей, щоб вони вигадали свій музей. Ці листівочки діти будуть повертати до нас, і вже оргкомітет обере переможців. Буде виставка учасників. Головним призом буде відвідання маєтку Святого Миколая”, — сказала організатор проекту “Музеї Києва — дітям” Вікторія Терехова. (12.05.2008, “Освітній портал”, <http://www.osvita.org.ua>)

♦ Німецький археолог Клаус Шмідт (Klaus Schmidt) виявив в Туреччині найдавніший на планеті храмовий комплекс, вік якого складає близько 12 тис. років. За оцінками вчених, храмовий комплекс Гобеклі-тепе (Gobekli Tepe) на 5,5 тис. років старіший за перші міста Месопотамії і на 7 тис. років — від знаменитого Стоунхенджа.

За розмірами ця споруда дещо поступається Стоунхенджу і складається, ймовірно, із 20 кам'яних кругів, з яких археологам вдалося розкопати поки тільки чотири. Діаметр цих кругів не перевищує 30 метрів. На каменях археологи виявили висічені зображення тварин — кабанів, лисиць, левів, птахів, змії і скорпіонів.

На думку дослідників, люди, що побудували ці споруди, не володіли гончарною справою і не займалися землеробством. Вони жили поселеннями і, ймовірно, були мисливцями, повідомляє EurasiaNet.

Раніше вважалося, що такі монументальні споруди могли зводитися тільки цивілізаціями, що мають складну ієрархію, яка досягається лише після виникнення землеробства. Проте знахідка Гобеклі-тепе спростовує цю гіпотезу, що робить її одним з найважливіших археологічних відкриттів за останній час.

Учені поки що не дійшли одностайної думки щодо цілей, для яких був зведений комплекс Гобеклі-тепе. За однією з версій, там проводилися релігійні обряди, пов'язані з дітонародженням. Сам же Клаус Шмідт вважає, що Гобеклі-тепе був місцем паломництва для жителів даної місцевості. (12.05.2008, <http://rnd.cnews.ru>)

♦ Громадський комплекс “Писанка” у Києві — кандидат на роль нового архітектурного символу України.

Вавілонська башта, Єгипетські піраміди, Парфенон, Колізей, собор Василя Блаженного у Москві, собор Саграда Фамілія в Барселоні, Ейфелева башта. Ці і багато інших споруд увійшли до історії яскравими символами часу і народів, що їх створили, навіть якщо так і залишилися нереалізованою мрією. Можливо, у Києві незабаром з'явиться новий архітектурний символ — оригінальна “Писанка”. (15.05.08, <http://moemisto.com.ua>)

♦ На початку травня неподалік Воскресенської церкви в Батурині просіла земля, внаслідок чого відкрився вхід до невідомого підземелля. Попереднє дослідження знахідки оперативно провели фахівці Чернігівського національного історико-архітектурного заповідника. Ученим вдалося дослідити десять метрів підземного ходу, але, на жаль, далі пройти неможливо: хід, який круто веде вниз, завалено. Як розповів кореспонденту “УМ” дослідник-спелеоархеолог Володимир Руденко, підземний туннель завширшки три метри тягнеться з цитаделі в напрямку річки Сейм і, вірогідно, датується другою половиною XVII століття.

“Це типовий “вилаз”, тобто хід, завдяки якому захисники оточеної фортеці могли раптово атакувати ворога. Ймовірно, свій початок він бере з якогось великого підземелля на території цитаделі. Хід без кріплень, викопаний у доволі м'якому ґрунті. На жаль, жодних предметів у ньому ми не знайшли. Проте, безумовно, це підземелля слід дослідити більш детально”, — вважає пан Руденко. Деякі чернігівські дослідники вже припустили, що саме цим ходом зрадник, полковник Ніс, таємно провів війська російського генерала Меншикова до оточеного Батурина. Нагадаємо, внаслідок тієї зради кілька тисяч жителів та захисників столиці Івана Мазепи, які

підтримали шведського короля Карла XII у війні проти російського царя Петра I, були по-звірячому вирізані. (17.05.2008, "Україна молода", <http://www.umoloda.kiev.ua>)

♦ На дні річки Рони у Провансі французькі водолази відшукали найстаріший зі всіх відомих науці бюстів Юлія Цезаря. Лисіючу голову правителя автор зобразив з дуже реалістичними зморшками на обличчі. На думку експертів, це типовий для республіканської ери витвір.

Представники міністерства культури Франції датують мармурову статую 46 роком до нашої ери — саме тоді Цезар закрив місто Арль на Роні, неподалік від якого було здійснено знахідку.

Серед інших артефактів, знайдених на тому ж місці, — 180-сантиметрова мармурова статуя Нептуна, яку датують першим десятиліттям третього століття нашої ери, а також дві невеликі бронзові скульптури. Відкриття були зроблені між вереснем і жовтнем минулого року. Деякі зі знайдених в

Роні предметів, як зазначає міністерство культури Франції, будуть виставлені в музеї старовини Арля. (17.05.2008, <http://sib.ua>)

♦ Портрет, що зберігається у банківському сейфі в Афінах, може належати пензлю Ван Гога. Якщо достовірність роботи підтвердиться, то картина вважатиметься останнім творінням великого Ван Гога, написаним за декілька днів до смерті збожеволілого художника, пише Guardian.

За словами експертів, картина у разі визнання авторства Ван Гога, стане його третім портретом доктора Гаше, що доглядав за невиліковно хворим художником. Досі було відомо про існування лише двох подібних робіт: одна належить музею Орсе в Парижі, інша була продана на аукціоні Christie's японському колекціонеру у 1990 році.

Нинішня власниця шедевра Доретта Пеппа стверджує, що яскрава історія мандрів картини почалася у Франції